

*Ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Generali Towarzystwo
Ubezpieczeń S.A. – 10 sierpnia 2007*

I. Postanowienia typowe (zgodne z art. 12a ustawy o działalności ubezpieczeniowej)

1. Rodzaj ubezpieczenia i jego przedmiot

Tak - § 4

2. Warunki zmiany sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej, jeżeli ogólne warunki ubezpieczenia taką zmianę przewidują

Tak - § 15 ust. 4 i 5

3. Prawa i obowiązki każdej ze stron umowy ubezpieczenia

Tak - §§ 16, 17

4. Zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń

Tak - § 4

5. Przy ubezpieczeniach majątkowych – sposób ustalania rozmiaru szkody

Nie

6. Sposób określania sumy odszkodowania lub innego świadczenia, jeżeli ogólne warunki ubezpieczenia przewidują odstępstwa od zasad ogólnych

Tak - § 21 ust. 4

7. Sposób ustalania i opłacania składki ubezpieczeniowej

Tak - § 19

8. Metodę i sposób indeksacji składek, jeżeli ogólne warunki ubezpieczenia indeksację przewidują

Nie

9. Tryb i warunki dokonania zmiany umowy ubezpieczenia zawartej na czas nieokreślony

Nie

10. Przesłanki i terminy wypowiedzenia umowy przez każdą ze stron, a także tryb i warunki wypowiedzenia, jeżeli ogólne warunki ubezpieczenia przewidują taką możliwość

Tak - § 11

II. Przedmiot i zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela

Ochroną ubezpieczeniową objęta jest ustawowa odpowiedzialność cywilna za szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone osobom trzecim w związku z prowadzeniem działalności lub posiadaniem mieniem. O ile strony nie umówiły się inaczej, ochroną objęta jest także OC za szkody wyrządzone przez produkt niebezpieczny lub wadliwy, po jego dostarczeniu lub wadliwie wykonana pracę, po jej zakończeniu. O ile strony nie umówiły się inaczej, ochroną objęte są zdarzenia szkodowe, które wystąpiły na terenie Europy (§ 4 OWU).

Zakres ubezpieczenia może być rozszerzony z wykorzystaniem 17 klauzul dodatkowych:

- 1) rozszerzenie terytorialnego zakresu ubezpieczenia poza terytorium Europy z wyłączeniem USA, Meksyku, Kanady i Australii
- 2) rozszerzenie terytorialnego zakresu ubezpieczenia poza terytorium Europy z włączeniem USA, Meksyku, Kanady i Australii
- 3) rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody w nieruchomościach osób trzecich
- 4) rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody w ruchomościach osób trzecich
- 5) rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o odpowiedzialność pracodawcy z tytułu wypadku przy pracy
- 6) rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody w środowisku
- 7) rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody wyrządzone pomiędzy podmiotami objętymi ochroną ubezpieczeniową na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia (OC wzajemna)
- 8) rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody wyrządzone osobom trzecim przez podwykonawców ubezpieczającego
- 9) rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody w mieniu znajdującym się w pieczy, pod kontrolą lub dozorem ubezpieczającego
- 10) rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody powstałe po przekazaniu wykonanej pracy lub usługi w użytkowanie odbiorcy
- 11) rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody w rzeczach przekazanych w celu wykonania obróbki, naprawy i innych podobnych czynności

- 12) rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody wyrządzone wskutek wad rzeczy wyprodukowanych, obrobionych, przerobionych przez dostarczone, naprawione lub konserwowane przez ubezpieczającego maszyny i urządzenia
- 13) rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody wyrządzone wskutek połączenia, pomieszania lub przeróbki wadliwego produktu wprowadzonego do obrotu przez ubezpieczającego
- 14) rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody wyrządzone wskutek zamontowania wadliwego produktu wprowadzonego do obrotu przez ubezpieczonego
- 15) rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody wyrządzone przez pojazdy nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu OC
- 16) rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody wyrządzone w wyniku przeprowadzania imprez
- 17) rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody majątkowe nie będące następstwem szkód osobowych ani rzeczowych.

III. Wyłączenia bądź ograniczania odpowiedzialności ubezpieczyciela

O ile zakres ochrony nie został rozszerzony w drodze rokowań za zgodą stron, które to postanowienia szczególne zostały wprowadzone w formie pisemnej do polisy, Generali nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:

- 1) roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych umyślnym działaniem niezgodnym z przepisami prawa (na równi z umyślnym działaniem traktuje się znajomość wady lub szkodliwości wytworzonych albo dostarczonych produktów lub wykonanych prac albo innych czynności);
- 2) roszczeń wynikających z działalności polegającej na wytwarzaniu, obróbce, składowaniu, transporcie, dystrybucji lub handlu azbestem;
- 3) roszczeń za szkody wyrządzone osobom bliskim ubezpieczającego lub przez te osoby;
- 4) roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone spółkom, w których Ubezpieczający jest udziałowcem lub akcjonariuszem, w stosunku odpowiadającym jego udziałom w spółce;
- 5) kosztów związanych z wycofaniem wadliwych lub niebezpiecznych produktów z obrotu;
- 6) szkód osobowych, powstałych z przeniesienia choroby zakaźnej oraz szkód powstałych wskutek choroby zwierząt należących do, hodowanych lub sprzedanych przez ubezpieczającego, w sytuacji gdy ubezpieczający o chorobie wiedział lub wiedzieć powinien;

- 7) szkód spowodowanych przez produkt, który przed wprowadzeniem do obrotu nie był w sposób należyty, zgodny z wymaganiami nauki i techniki sprawdzony lub przetestowany;
- 8) szkód wyrządzonych przez produkt nie posiadający ważnego atestu, certyfikatu lub zezwolenia dopuszczającego go do obrotu, jeżeli taki atest, certyfikat lub zezwolenie jest wymagane przez obowiązujące przepisy prawa;
- 9) szkód wyrządzonych przez produkt niepełnowartościowy, wprowadzony do obrotu z informacją o wadzie;
- 10) szkód wyrządzonych przez produkty zawierające krew i substancje krwiopochodne;
- 11) szkód wyrządzonych przez wyroby tytoniowe;
- 12) szkód powstałych w samym produkcie;
- 13) roszczeń wynikających z nieterminowego dostarczenia produktu lub wykonania usługi;
- 14) roszczeń z tytułu szkód w przedmiotach powstałych w wyniku zużycia, zestarzenia się, nadwężenia lub wewnętrznych szkód wynikających z eksploatacji;
- 15) roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych w przedmiocie pracy lub wykonanej usługi, przez osoby objęte ubezpieczeniem na podstawie niniejszej umowy ubezpieczenia;
- 16) roszczeń z tytułu szkód, które wynikają z manipulacji w materiale genetycznym ludzi, zwierząt lub roślin;
- 17) roszczeń z tytułu szkód powstałych z powodu uszkodzenia, zniszczenia, utraty lub zaginięcia wartości pieniężnych, dzieł sztuki, zbiorów filatelistycznych;
- 18) szkód powstałych z tytułu realizacji zobowiązań wykraczających poza zakres ustawowej odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego;
- 19) roszczeń o wykonanie umów oraz o zwrot kosztów poniesionych na poczet wykonania umów, a także roszczeń o realizację zobowiązań gwarancyjnych, włącznie z zapłatą za wadliwie wykonane usługi;
- 20) roszczeń wynikających z rękojmi za wady rzeczy w rozumieniu obowiązujących przepisów;
- 21) roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej w związku ze szkodami powstałymi wskutek uczestnictwa w zawodach sportowych, przygotowań do nich (treningu) lub uprawiania sportu;
- 22) roszczeń w związku ze szkodami powstałymi wskutek stopniowego lub długotrwałego oddziaływania temperatury, gazów, oparów lub wilgoci, pleśni, dymu, sadzy, kurzu, ścieków, zagrzybienia, a także osiadania gruntu, zapadnięcia się terenu (również budynków i budowli wzniesionych na nim), obsunięcia się ziemi, wstrząsów powstałych w wyniku pracy urządzeń udarowych, wibracji, hałasu, zalania przez wody stojące lub płynące;
- 23) roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej ze względu na szkody związane bezpośrednio lub pośrednio z promieniowaniem wysokoenergetycznym, jonizującym (np.

promieniowaniem alfa, beta i gamma emitowanym przez substancje radioaktywne oraz neutronami lub promieniowaniem wytworzonym w akceleratorach cząstek) oraz z promieniowaniem laserowym lub maserowym, a także oddziaływaniem pola magnetycznego oraz elektromagnetycznego;

24) roszczeń z tytułu szkód wynikających z projektowania, wytwarzania lub dostarczania statków powietrznych lub ich części;

25) roszczeń wynikających z naruszenia praw autorskich, patentów, znaków towarowych lub nazw fabrycznych;

26) szkód powstałych wskutek nałożenia na Ubezpieczającego grzywien, kar administracyjnych lub sądowych oraz innych kar o charakterze pieniężnym, w tym również odszkodowań o charakterze karnym,

27) roszczeń wynikających z działań wojennych, stanu wojennego i wyjątkowego, wojny domowej, zamieszek społecznych, rozruchów, strajków, lokautów, niepokoїв społecznych oraz aktów terroryzmu i sabotażu (§ 7).

O ile zakres ochrony nie został rozszerzony poprzez włączenie do umowy ubezpieczenia klauzul stanowiących załącznik do OWU lub uzgodnienia dodatkowe dokonane w drodze rokowań za zgodą stron i wprowadzone jako postanowienia szczególne w formie pisemnej do polisy, Generali nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:

1. szkód powstałych poza terytorium Europy;
2. roszczeń w związku ze szkodami wynikającymi z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakiegokolwiek substancji (szkody w środowisku);
3. roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej osób objętych ubezpieczeniem ze względu na szkody w mieniu osób trzecich, które ubezpieczający użytkuje na zasadach umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub innych umów o podobnym charakterze;
4. roszczeń osób trzecich z powodu szkód spowodowanych wadami produktów, które powstały przez połączenie, wymieszanie lub obróbkę produktów dostarczonych przez ubezpieczającego z innymi produktami;
5. roszczeń osób trzecich z powodu kosztów dalszej przeróbki lub dalszej obróbki dostarczonego wadliwego produktu;
6. roszczeń osób trzecich z powodu wydatków na usunięcie, wybudowanie, montaż i demontaż dostarczonego wadliwego produktu oraz zabudowę, montaż, położenie lub,

założenie produktu nie dotkniętego wadą;

7. roszczeń osób trzecich wynikających z wadliwości produktów, które zostały wyprodukowane, podlegały obróbce lub przeróbce przy pomocy maszyn wyprodukowanych, montowanych lub serwisowanych przez ubezpieczającego;

8. roszczeń wynikających z niedostarczenia energii w jakiegokolwiek postaci, a także dotyczących szkód wynikłych z niewłaściwych parametrów wytworzonej lub dostarczonej energii;

9. roszczeń pracowników ubezpieczającego dotyczących szkód będących wynikiem wypadku przy pracy lub w drodze do albo z pracy i chorób zawodowych;

10. szkód wyrządzonych pomiędzy podmiotami objętymi ochroną ubezpieczeniową na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia;

11. szkód wyrządzonych przez podwykonawców;

12. szkód w mieniu znajdującym się w pieczy, pod kontrolą lub dozorem ubezpieczającego.

13. szkód powstałych po przekazaniu wykonanej pracy lub usługi w użytkowanie odbiorcy ;

14. szkód w rzeczach przekazanych w celu wykonania obróbki, naprawy i innych podobnych czynności;

15. szkód wyrządzonych przez pojazdy nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej;

16. szkód wyrządzonych w wyniku przeprowadzania imprez;

17. czystych szkód majątkowych;

18. szkód powstałych w wyniku przeprowadzania testów klinicznych (§ 8).

W klauzuli nr 2 (rozszerzenie zakresu terytorialnego) wyłącza się szkody o charakterze karnym, w szczególności punitive and exemplary damages.

W klauzuli nr 3 (rozszerzenie zakresu na szkody w nieruchomościach osób trzecich), ochrona nie są objęte szkody:

a) spowodowane normalnym zużyciem mienia w trakcie jego używania,

b) powstałe w mieniu ruchomym, chyba że mienie to stanowi część składową nieruchomości.

W klauzuli nr 3a (rozszerzenie zakresu na szkody w ruchomościach osób trzecich) ochroną nie są objęte szkody:

- a) spowodowane normalnym zużyciem mienia w trakcie jego używania,
- b) w pojazdach mechanicznych lub ich wyposażeniu, a także w rzeczach z nich pozostawionych
- c) w sprzęcie elektronicznym lub komputerowym.

W klauzuli nr 4 (rozszerzenie zakresu o odpowiedzialność pracodawcy), ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:

- a) roszczeń regresowych jakiegokolwiek instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń z tytułu wypadku przy pracy,
- b) roszczeń z tytułu chorób zawodowych,
- c) wypadku, jakiemu uległ pracownik w drodze do miejsca pracy i z pracy
- d) jakichkolwiek szkód powstałych w pojazdach mechanicznych.

W klauzuli nr 6 (odpowiedzialność wzajemna), ochroną nie są objęte szkody wyrządzone przez pracowników ubezpieczającemu albo pracownikom przez ubezpieczającego.

W klauzuli nr 7 (rozszerzenie zakresu o szkody wyrządzone przez podwykonawców), ochrona nie obejmuje roszczeń pomiędzy podmiotami objętymi ochroną na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia.

W klauzuli nr 8 (rozszerzenie zakresu o szkody w mieniu w pieczy, pod kontrolą lub dozorem ubezpieczającego), ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:

- a) szkód w mieniu, z którego ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu albo innej umowy nienazwanej o podobnym charakterze,
- b) szkód w wartościach pieniężnych oraz pojazdach mechanicznych i ich wyposażeniu,
- c) szkód w mieniu przyjętym w celu wykonywanie jego obróbki, naprawy, transportu, badania, produkcji lub innych podobnych usług.

W klauzuli nr 10 (rozszerzenie zakresu o szkody w rzeczach przekazanych w celu obróbki, naprawy i innych podobnych czynności), ochrona nie obejmuje:

- a) szkód w mieniu, z którego ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu albo innej umowy nienazwanej o podobnym charakterze
- b) szkód wynikających z utraty mienia,
- c) szkód w wartościach pieniężnych i wszelkiego rodzaju dokumentach.

W klauzuli nr 13 (rozszerzenie zakresu o szkody wyrządzone wskutek zamontowania wadliwego produktu wprowadzonego do obrotu przez ubezpieczonego), ochrona nie obejmuje:

- a) kosztów dostawy, włączając w to koszty transportu, produktu niewadliwego
- b) kosztów produktu niewadliwego
- c) sytuacji, w których ubezpieczający samodzielnie usunął, zdemontował, wyjął lub oczyścił produkt wadliwy albo zlecił to na własny rachunek (nie dotyczy to przypadku, gdy ubezpieczający wykaże, że wada produktu nie jest skutkiem nieprawidłowego montażu, nadzoru nad montażem lub doradztwa, lecz skutkiem wynikającym z produkcji lub dostawy),
- d) sytuacji, gdy wadliwy produkt służy jako część albo wyposażenie dodatkowe pojazdu mechanicznego, statku powietrznego albo wodnego.

W klauzuli nr 14 (rozszerzenie zakresu o szkody wyrządzone przez pojazdy nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu OC) ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód wyrządzonych przez osoby nie posiadające stosownych uprawnień do kierowania pojazdami danej kategorii.

W klauzuli nr 15, ochrona nie obejmuje szkód:

- a) spowodowanych przez osoby należące do służb ochrony lub kontroli,
- b) wyrządzonych wykonawcom i spowodowanych przez wykonawców biorących udział w imprezie,
- c) wyrządzonych zawodnikom i sędziom uczestniczącym w imprezie,
- d) powstałych w wyniku przeprowadzania pokazu sztucznych ogni.

W klauzuli nr 16 ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej za szkody:

- a) spowodowane przez przedmioty wyprodukowane i dostarczone przez ubezpieczonego (lub też na jego zlecenie czy jego rachunek) albo wykonane przez niego prace;
- b) spowodowane świadomym naruszeniem przepisów prawa, wskazówek bądź zaleceń zleceniodawcy oraz jakichkolwiek innych obowiązków;
- c) spowodowane stałą immisją (np. szumów, zapachów, wstrząsów);
- d) powstałe w wyniku działalności planistycznej, doradczej, kierowania budową albo montażem, działalności kontrolnej lub rzeczoznawczej;
- e) wynikające z działań związanych z transakcjami pieniężnymi, kredytowymi,

ubezpieczeniowymi, leasingowymi, dotyczącymi nieruchomości i innymi oraz wynikające z płatności wszelkiego rodzaju, prowadzenia kasy, nadużycia zaufania oraz przywłaszczenia;

f) wynikających z naruszenia gospodarczych praw ochronnych i praw autorskich (np. naruszenia prawa patentowego, uchybienia dotyczącego działań konkurencyjnych i reklamowych); a także z naruszenia przepisów zawartych w ustawach o ochronie danych

g) wynikających z niedotrzymania terminów, kosztorysów wstępnych i innych kosztorysów;

h) powstałych w wyniku udzielonych porad, zaleceń lub instrukcji powiązanych kapitałowo przedsiębiorstwom, to samo dotyczy odpowiednich zaniechań, jak również błędnych lub zaniechanych czynności kontrolnych;

wynikających z czynności podejmowanych w związku z opracowywaniem danych, racjonalizacją i automatyzacją; powstałych w związku z pośrednictwem i organizowaniem podróży; powstałych w wyniku zgubienia pieniędzy, książeczek oszczędnościowych, dokumentów, papierów i przedmiotów wartościowych; powstałych w związku z naruszeniem praw licencyjnych.

IV. Warto zwrócić uwagę

1. W § 9 ust. 3 przewiduje się, że ubezpieczający oraz ew. jego przedstawiciel są zobowiązani udzielić odpowiedzi na wszystkie pytania zamieszczone w formularzu wniosku lub skierowane do niego na piśmie „oraz podać wszystkie znane mu okoliczności istotne dla oceny ryzyka i ustalenia składki”. Tymczasem art. 815 § 1 KC stanowi, że „ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości ubezpieczyciela wszystkie znane sobie okoliczności, o które ubezpieczyciel zapytywał w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy w innych pismach”.
2. W § 11 ust. 3 pkt 2 OWU postanowiono, że Generali może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia, jeżeli ujawniona została okoliczność, która zwiększa prawdopodobieństwo zajścia szkody w takim stopniu, że Generali nie zawarłoby umowy ubezpieczenia, gdyby o tej okoliczności wiedziało. Należy zwrócić uwagę, że art. 816 § 2 KC w brzmieniu obowiązującym do 10 sierpnia 2007 r. stanowił, że „jeżeli ujawniona okoliczność pociąga za sobą takie zwiększenie prawdopodobieństwa wypadku, że zakład ubezpieczeń nie zawarłby umowy, gdyby o tej okoliczności wiedział, może on w ciągu miesiąca od ujawnienia rzeczony okoliczności od umowy odstąpić.” Ustawodawca zrezygnował jednak z tego rozwiązania.

3. W § 16 ust. 2 pkt 2 OWU przewidziano, że ubezpieczający jest zobowiązany do niezwłocznego usunięcia okoliczności grożących szczególnym niebezpieczeństwem, których usunięcia Generali słusznie mógł się domagać lub się domagał.
4. W § 17 OWU przewiduje się udzielenie Generali pełnomocnictwa przez ubezpieczającego do prowadzenia spraw odszkodowawczych, w tym pełnomocnictwa procesowego. Rozwiązanie zawarte w OWU oznacza przyznanie ubezpieczycielowi umocowanie do dokonywania czynności ze skutkiem dla ubezpieczonego.
5. W § 22 OWU postanowiono, że „jeżeli jakiegokolwiek roszczenie wniesione z tytułu umowy ubezpieczenia okazało się pod jakimkolwiek względem fałszywe [...] wszelkie prawa do uzyskania odszkodowania z tytułu umowy ubezpieczenia podlegają utracie”. Dosłownie interpretowane, postanowienie to mogłoby prowadzić do wniosku, że również zgłoszenie przez poszkodowanego roszczenia opartego na fałszywych okolicznościach (lub choćby roszczenia zawyżonego) może prowadzić do utraty praw z umowy ubezpieczenia również przez ubezpieczonego.

V. Postanowienia nietypowe

Należy zwrócić uwagę na istnienie w OWU zrozumiałych śródtytułów, mających wręcz charakter objaśnień.